

MENTOVICS ÉVA

A következő két verset imádott Nagymamám; Horváth Lőrincné Farkas Anna emlékének ajánlom, aki 1899. május 18-án született és 1996. május 28-án hagyott itt bennünket.

A nagymama háza

Hajdanában aranszőke hajjal
futkosott a fenyőfák alatt,
s madárdallal köszönt az új hajnal
a hárs felől, mely ma is árnyat ad.
Akácliget bókolt, s lám, a bodza
most is ontja édes illatát...
bódító volt, mindig lázba hozta
– tövükben vert egykor kis tanyát.

Gyermekkora mára tűnő emlék,
szellő karján ringó látomás,
múlt ködéből visszaintó vendég;
frissen sült cipó, lágy tojás,
kakasszó a nyári ébredésnél,
tücsök dallal átszótt altató,
ezüstholdas, titokzatos éjféli,
rózsabokrot metsző nagyanyó...

Lám, a rózsák szirmaikat bontják,
ránevetnek ott, a zöld közül,
mert néha még elcsalja a honvágy,
ám az idő mégsem könyörül.
Bármily szép a virág karsú ága,
mely kibújt a régi hant alól,
megrokkant a ház az elmúlásba',
s lélekharang hívó hangja szól.

Ablakai ma már nem ragyognak,
évek marták szét a keretet,
bárhogy fájhat, feszíthet, sajoghat,
falai közt múltja bennrekedt.

Köszönet a Teremtőnek

Nem akasztottam ki
képedet a falra.
Az időnek nincs akkora hatalma,
hogy elhomályosítsa arcodat.
Előbb mállik le a vakolat,
s omlanak széjjel
a gőgösen nyújtózkodó,
évezredes hegyek,
mint hogy elfeledjem nevetésedet,
s kezed könnyű simítását.
Azóta sem találok mását
szép szemed kéklő csillagának.

Mielőtt itt hagynának
a védelmemre rendelt angyalok,
remélem, én is hagyhatok
valami halovány nyomot,
s ha az idő csak sajgón vánszorog,
mielőtt még – mint egy árnyék –
ágnak dőlve vegetálnék,
elnyerem majd az égi kegyelmet,
hogy ne mint tehetetlen gyermek
búcsúzzam e gyarló testtől,
s adjam át mindenestől lelkem
az öröklétnek, mint te, hajdanán.

Mikor fejfádat öelve
közös imáinkat mormolom,
a hang elcsuklik torkomon,
s könnyem áztatja e becses földet,
megköszönöm a Teremtőnek,
hogy lehetőséget adott rá;
Te légy a Nagymamám.

A holló és a róka

(Tizedik variáció)

Adott egy rút holló, egy bélpoklos róka,
kinek az okból jött e légyott kapóra,
mert szárnyasunk csőre egy szép sajtot tartott.
Ahogy kiéhezve épp arra oldalgott,
kiszagolta már a túlsó határszélen,
s így szólt a madárhoz (hát... zaklatásképpen):

– Ó, szépséges holló,
hogy a teremtés, lám, véled mily pazarló!
Hogy fér ennyi kulcsin ily apró madárra?
(s mert nem adja fel, kitartó a drága,
tovább fondorkodik, csúri a szavakat)
– Sose láttam ily szép, főúri madarat!

Mint hú alattvalója, úgy bókol a róka,
s vihogását legyőzve,
esengve borul térdre előtte.
– Ennyi báj és kellem! Elalélok menten!
És én botor, balga, nem is említettem;
bársonyos hangja is megérne egy ódát!

Szinte látni lehet a szárnyas egóját...
már-már túlnő rajta,
s felemeli hollónk' – madárurnó ragra,
ki eldalol kegyesen, fennhangon egy nótát,
megörvendeztetvén hú alattvalóját,
ki a sajtot falva csupán annyit morgott:

– Szép a hangod, úrnőm, de még szebb e Rokfort!

Szunnyad az élet

Alkonyi inget fércel az este,
bíborba mártja testét az ég,
tó vizén ringó fényjelet festve
örködik Holdunk, nyitja szemét.

Földre peregték a rozsdaszín fátylak,
egyre csak szürkül az édeni táj,
fagy suhan csendben, gőgösen, s lám csak
- fellegek fodrain tél hezitál.

Dér pereg lassan a hajnali rétre,
gyolcsfehér bokrokon csíz didereg,
suttogó, zizzenő hanggal kísérve
hajlong a sárguló téli berek.

Fárad a Földanya, álomra készül,
lombtakaró alatt védi magát,
hófelhő lebben, átsuhan, s végül
ott leng a fákon a télikapát.

Hegycsúcsok méláznak hűsen, fehéren,
csillogó sipkájuk felhőkbe ér,
kis nyuszi szökken a hólepte réten,
s távol a föld és a menny összeér.

Zegzugos erdők, zord meredélyek
szendergik csendben át a telet,
s millió magban szunnyad az élet,
melynek a földünk ágyat vetett.